

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Кафедра менеджменту та публічного врядування

07-06-39М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання практичних завдань
та самостійної роботи
з навчальної дисципліни «Публічна статистика»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня за освітньо-професійною програмою «Публічне
управління та адміністрування» спеціальності 281
«Публічне управління та адміністрування» денної та
заочної форм навчання

Рекомендовано
науково-методичною
радою з якості ННІЕМ
Протокол № 5
від 14 листопада 2023 р.

Рівне – 2023

Методичні вказівки до виконання практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Публічна статистика» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форм навчання [Електронне видання] / Мартинюк Г. Ф. – Рівне : НУВГП, 2023. – 13 с.

Укладач:

Мартинюк Г. Ф., к.п.н., доцент кафедри менеджменту та публічного врядування.

Відповідальний за випуск: Тихончук Л. Х., д.держ. упр., проф., в.о. завідувача кафедри менеджменту та публічного врядування

Керівник ОП: Антонова С. Є., к.е.н., доцент кафедри менеджменту та публічного врядування

© Г. Ф. Мартинюк,
© НУВГП, 2023

ЗМІСТ

Вступ.....	3
1. Мета і завдання виконання практичних занять.....	4
2. Тематика практичних занять.....	6
3. Тематика самостійної роботи.....	9
4. Перелік тем для написання рефератів.....	11
5. Методи навчання.....	13
6. Оцінювання знань студентів.....	13
7. Розподіл балів за формами контролю.....	14
8. Список рекомендованої літератури.....	15

1. Мета і завдання виконання практичних занять

«Публічна статистика» є ключовою дисципліною, яка формує управлінську еліту задля забезпечення взаємодії інтересів підприємництва, політики, громадянського суспільства з метою розробки та прийняття ефективних управлінських рішень на основі статистичних показників публічної звітності.

Основною **метою** викладання дисципліни «Публічна статистика» є формування у студентів системи базових знань щодо методології розрахунку основних статистичних показників, що характеризують соціально-економічний і екологічний стан території, ознайомлення студентів із методикою розрахунку основних статистичних показників, а також теорією і практикою здійснення процесу аналізу статистичних показників на регіональному рівні. **Предметом** вивчення дисципліни є сукупність економіко-статистичних показників, які характеризують демографічну ситуацію, економічний й соціальний стан територіальної громади, області, держави в цілому. **Об'єктом** статистичного дослідження публічної статистики є певна територія, галузь і індикатори, які її характеризують.

Вивчення навчальної дисципліни надає здобувачам вищої освіти компетентностей щодо:

ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ФК 2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

ФК 4. Здатність використовувати в процесі

підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.

ФК6. Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.

ФК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК13. Здатність використовувати джерела управлінської, статистичної інформації для підготовки службових документів.

ФК15. Здатність розробляти, узагальнювати, аналізувати економічні, фінансові й бюджетні показники стану та розвитку територій (держави, регіону, міста, села, територіальних громад, тощо) та формувати пропозиції щодо їх покращання.

Результатами навчання, які набувають здобувачі вищої освіти вивчаючи дану дисципліну є:

ПРН5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН6. Знати та застосовувати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

ПРН11. Уміти відшукувати та узагальнювати інформацію, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

ПРН13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.

ПРН15. Застосовувати методи контролю якості у

сфері професійної діяльності.

ПРН16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

ПРН17. Уміння використовувати іноземний досвід міжнародної міжрегіональної співпраці та реалізовувати євроінтеграційні завдання в публічному управлінні та адмініструванні.

2. Тематика практичних занять

ВСТУП. Місце дисципліни «Публічна статистика» у кваліфікаційній характеристиці бакалавра за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форм навчання. Основні теоретичні положення – вивчення основних статистичних показників, що характеризують стан та розвиток регіону, територіальних громад, ознайомлення з методикою їх розрахунку та аналізу.

Змістовий модуль 1.

Теоретико-методологічні основи публічної статистики

Тема 1. Економічна сутність й значення публічної статистики.

Поняття "Публічна статистика". Основні терміни публічної статистики. Предмет й об'єкт публічної статистики. Завдання публічної статистики.

Тема 2. Законодавче забезпечення й організація публічної статистики в Україні.

Основні нормативно-правові акти, що регулюють законодавче забезпечення публічної статистики в Україні. Характеристика організаційної структури органів управління публічної статистики на загальнодержавному, регіональному рівнях і рівні територіальних громад. Повноваження, завдання й функції органів публічної статистики.

Тема 3. Методологічні засади статистики. Організація статистики в Україні.

Становлення статистики як науки. Предмет статистики. Основні поняття і категорії статистики. Статистична сукупність. Одиниця сукупності та її ознаки. Закон великих чисел та статистичні закономірності. Метод статистики та статистична методологія. Узагальнюючі статистичні характеристики. Галузі статистичної науки. Завдання статистики в сучасних умовах та її організація в Україні. Права та обов'язки органів державної статистики. Порядок і умови доступу до статистичної інформації. Міжнародні статистичні організації.

Тема 4. Характеристика ресурсів і показників публічної статистики.

Інформаційні ресурси публічної статистики та характеристика їх сукупності. Моніторинг соціально-економічного стану території. Класифікація показників, які вивчає публічна статистика та їх характеристика. Інтегральна оцінка соціально-економічного розвитку регіону.

Тема 5. Статистика демографічної ситуації регіону й показники зайнятості.

Показники демографічної статистики територій. Зайнятість населення й безробіття, їх характеристика. Охорона здоров'я й соціальна політика. Статистика рівня життя населення, показники доходів й споживання. Оцінка трудового потенціалу. Статистика рівня життя населення під час воєнного стану.

Тема 6. Статистика природно-економічного потенціалу територій.

Статистика природного потенціалу регіону: основні показники, їх узагальнення та динаміка. Статистика економічного потенціалу регіону: основні показники, їх узагальнення та динаміка.

Змістовий модуль 2.

Статистика галузевого стану й розвитку територій

Тема 7. Статистика промислового розвитку територій та сільського господарства.

Методи комплексної економічної оцінки територіального промислового розвитку. Єдиний державний реєстр підприємств й організацій України. Індeksi обсягів продукції промисловості й сільського господарства. Обсяги реалізації продукції.

Тема 8. Статистика матеріально-енергетичного стану та розвитку територій.

Показники використання енергетичних матеріалів й продуктів перероблення нафти. Питомі витрати палива, теплоенергії та електроенергії. Облік палива й енергії. Натуральні й умовні види обліку палива.

Тема 9. Статистика науки, інновацій та інформаційного забезпечення регіону

Вивчення статистичних показників, що характеризують наукову та науково-технічну діяльність організацій (підприємств) та інноваційну діяльність промислових підприємств регіонів України. Фундаментальні та прикладні дослідження, науково-технічні розробки та послуги, Технологічні інновації та технічно новий продукт. Статистика винаходів, промислових зразків. Статистика науки, інновацій та інформаційного забезпечення під час війни.

Тема 10. Статистика охорони навколишнього природного середовища.

Статистичне дослідження природних ресурсів території. Статистика якості навколишнього природного середовища. Статистика охорони навколишнього природного середовища. Методи та показники оцінки збитків від забруднення довкілля. Статистика екологічних інновацій територій. Відновлення якості навколишнього середовища після воєнного стану.

3. Тематика самостійної роботи

Під час виконання самостійної роботи бакалаври поглиблюють отримані знання та самостійно вивчають матеріали окремих тем (для денної і заочної форм навчання) шляхом опрацювання відповідної літератури, здійснюють підготовку до практичних занять та залікових модулів (табл. 1).

Таблиця 1.

Завдання для самостійної роботи бакалаврів

№ з/п	Тема	Питання, завдання для самостійного опрацювання	Годин,
1	Тема 1. Економічна сутність та значення публічної статистики.	Індекси обсягів продукції промисловості та сільського господарства. Обсяги реалізації продукції.	10
2.	Тема 2. Законодавче забезпечення та організація публічної статистики в Україні.	Характеристика організаційної структури органів управління публічної статистики на загальнодержавному й регіональному рівнях, а також на рівні територіальної громади. Повноваження, завдання й функції органів публічної статистики.	12
3	Тема 3. Характеристика ресурсів та показників публічної статистики.	Класифікація показників, які вивчає публічна статистика та їх характеристика. Інтегральна оцінка соціально-економічного розвитку території.	12
4.	Тема 4. Статистика демографічної ситуації території та показники зайнятості.	Охорона здоров'я та соціальна політика. Статистика рівня життя населення, показники доходів і споживання. Оцінка трудового потенціалу.	10
5.	Тема 5. Статистика природно-економічного потенціалу	Статистика економічного потенціалу території: основні показники, їх узагальнення та аналіз динаміки.	12

	території.		
6.	Тема 6. Статистика промислового розвитку території та сільського господарства.	Індекси обсягів продукції промисловості та сільського господарства. Обсяги реалізації продукції.	12
7.	Тема 7. Статистика матеріально-енергетичного стану та розвитку території.	Питомі витрати палива, теплоенергії й електроенергії. Облік палива й енергії. Натуральні та умовні види обліку палива.	12
8.	Тема 8. Статистика соціальної сфери території.	Статистичні показники, що характеризують розвиток туризму та рекреації певної території. Статистика розвитку житлово-комунального господарства території.	12
9.	Тема 9. Статистика науки, інновацій та інформаційного забезпечення території.	Фундаментальні та прикладні дослідження, науково-технічні розробки й послуги, Технологічні інновації й технічно новий продукт. Статистика винаходів, промислових зразків.	14
10.	Тема 10. Статистика охорони навколишнього природного середовища.	Статистика охорони навколишнього природного середовища. Методи та показники оцінки збитків від забруднення довкілля. Статистика екологічних інновацій певної території.	14
<i>Всього</i>			<i>121</i>

4.Перелік тем для написання рефератів

1. Показники диференціації соціально-економічного розвитку регіонів.
2. Статистика розвитку територіальної громади.
3. Зведення і групування статистичних матеріалів.
4. Основні показники стану природно-господарського комплексу регіону (вектори стану природного середовища, матеріального виробництва, соціальної сфери).
5. Депресивні регіони України. Методика визначення рівня репресивності.
6. Статистична оцінка фінансового стану суб'єктів господарювання.
7. Поняття про ряди розподілу, їх види та застосування у статистичній.
8. Статистичні методи вивчення взаємозв'язків у статистиці.
9. Статистичні таблиці та їх використання у статистичному спостереженні.
10. Статистичне спостереження в системі менеджменту місцевих бюджетів України.
11. Часткові та комплексні статистичні оцінювання внеску регіонів України у соціально-економічний розвиток держави.
12. Оцінка інвестиційної привабливості території.
13. Характеристика індикаторів стійкого соціально-економічного розвитку регіонів.
14. Помилки статистичного спостереження і способи контролю над ними.
15. Застосування абсолютних, середніх та відносних величин у статистиці.
16. Поняття про індекси у статистиці. Види індексів.
17. Статистичні графіки, їх види та застосування у статистиці.
18. Поняття про дисперсію, види дисперсій та правило їх додавання у статистиці.
19. Багатофакторний кореляційно-регресійний аналіз та його застосування у вивченні публічної статистики.
20. Статистична перевірка гіпотез.
21. Показники варіації та способи їх обчислення у статистиці.

22. Економічна сутність публічної статистики та історія її виникнення та розвитку.

24. Статистичне дослідження діяльності господарюючих суб'єктів регіону.

24. Статистика екологічних інновацій регіону.

25. Статистика промислового розвитку регіону.

26. Методика розрахунку індексів обсягів продукції промисловості.

27. Статистичне дослідження сільського, лісового та рибного господарств регіону.

28. Статистичне вивчення стану навколишнього природного середовища регіону.

29. Характеристика статистичних показників розвитку культури, відпочинку, спорту та туризму у регіоні.

30. Методи та показники оцінки збитків від забруднення довкілля.

31. Статистичні показники забезпеченості регіону природними ресурсами.

32. Статистичне вивчення матеріально-енергетичних ресурсів регіону.

33. Статистичне дослідження роботи транспорту та зв'язку у регіоні.

34. Статистичне вивчення демографічної ситуації регіону.

35. Статистичне дослідження соціальної сфери регіону. Основні показники.

36. Статистичне вивчення соціального забезпечення населення регіону.

37. Статистичні показники, що характеризують розвиток туризму та рекреації у регіоні.

38. Статистика забруднення навколишнього природного середовища у регіоні.

39. Статистичні методи та показники оцінки збитків від забруднення довкілля.

40. Статистика розвитку житлово-комунального господарства регіону.

41. Статистика винаходів, промислових зразків, як основи регіонального розвитку.

5. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання, які застосовує викладач, є: лекції, ситуаційні завдання, кейси, практичні завдання, наукова робота, провокаційні запитання, науковий огляд літератури, виконання студентами курсової роботи.

6. ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Викладач оцінює *поточну роботу* (завдання, що виконує студент на практичних, семінарських, індивідуальних заняттях та консультаціях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями:

Розрахункові завдання, задачі, практичні роботи (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано зовсім;

40% – завдання виконано частково й воно містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить значні помилки у розрахунках чи методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (висновки, розмірності, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Ситуаційні вправи, конкретні ситуації та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять певні недоліки, не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте є окремі несуттєві недоліки характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень від викладача.

Підсумкові оцінки з навчальної дисципліни «Публічна

статистика» викладач виставляє студентам за сумарною кількістю набраних балів, отриманих як підсумок поточного контролю.

Позитивні оцінки викладач виставляє тим особам, які виконали всі види навчальної роботи, передбачені силабусом навчальної дисципліни і набрали за результатами поточного контролю не менше 60 балів.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ФОРМАМИ КОНТРОЛЮ

Поточне тестування та самостійна робота																Су ма
Змісто- вий модуль 1				Змісто- вий модуль 2			Змістовий Модуль 3									
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	М 1	М 2	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	20	20	

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
90–100	відмінно
82–89	добре
74–81	
64–73	задовільно
60–63	
35–59	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Аксьонова І. В. Публічна статистика. Конспект лекцій. Вид-во Харків, ХНЕУ, 2020. 128 с.
2. Педченко Г. П. Статистика : навчальний посібник. Мелітополь : Колор Принт, 2018. 266 с.
3. Горошанська О. О., Прокопова О. В. Статистика: основи теорії : навчальний посібник.. Харків : ТОВ «Видавництво «Форт», 2014. 249 с.
4. Ткач Є. І., Сторожук В. П. Загальна теорія статистики : підручник / 3-тє вид. К. : Центр учбової літератури, 2019. 442 с.
5. Основи публічного адміністрування: навчально-методичний посібник / уклад.: Н. П. Матюхіна та ін. Харків : Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016. 79 с.
URL: <https://cryspo.ru/gosudarstvennoe-i-municipalnoe-upravlenie/nagaiev-v-m-publichne-administruvannja>.
6. Моторин Р. М. Міжнародна статистика. Організація та методологія : підручник. Київ : Київ. нац. торг-екон. ун-т, 2019. 456 с.
7. Берданова О. В., Вакуленко В. М., Валентюк І. В., Ткачук А. Ф. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади : навч. посіб. К., 2017. 121 с.
8. Статистичні спостереження: переписи, моніторинги, вибіркові обстеження. Київ : Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2019. 308 с.

9. Карпенко Л. М. Статистика : навч. посіб. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2016. 184 с.

10. Ткач Є. І. Загальна теорія статистики: підручник. К. : ЦУЛ, 2018. 441 с.

11. Мармоза А. Т. Теорія статистики: підручник / 2-ге вид., переробл. та доповн. К. : ЦУЛ, 2013. 592 с.

Допоміжна

1. Правова статистика: підручник / В. В. Голіна, О. Ю. Шостко, І. О. Христин, М. Ю. Валуйська, О. Ю. Юрченко; ред.: В. В. Голіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2014. 250 с.
2. Опря А. Т. Статистика (модульний варіант з програмованою формою контролю знань) : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2012. 448 с.
3. Опря А. Т., Дорогань-Писаренко Л. О., Єгорова О. В., Кононенко Ж. А. Статистика (модульний варіант з програмованою формою контролю знань) : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. та доповн. К. : ЦУЛ, 2017. 536 с.
4. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки та план заходів з її реалізації Постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695. URL: <http://surl.li/kueey>.
5. Мартинюк Г. Ф. Методичні вказівки до виконання практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Публічна статистика» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форм навчання. Рівне: НУВГП, 2023. 14 с.

6. Kulkarni S., Harman G. An Elementary Introduction to Statistical Learning Theory. New Jersey: A John Wiley & Sons, 2011. 220 p.
7. Suzuki J. Statistical Learning with Math and R: 100 Exercises for Building Logic. – Singapore: Springer, 2020. 228 p. 33. Schmuller J. Statistical Analysis with Excel For Dummies. 4th ed. New Jersey: A John Wiley & Sons, 2015. 510 p.

Інформаційні ресурси

- 1 Верховна Рада України, законодавство України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/a#Find>.
2. Офіційний Web-сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>.
3. Офіційний Web-сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.
4. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
5. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
6. Наукова бібліотека Східноукраїнського національного університету імені Даля. URL: <http://www.library.snu.edu.ua>.
7. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, пл. Короленка, 6). URL: <http://libr.rv.ua/>.
8. Рівненська централізована бібліотечна система (Київська, 44, Рівне URL: <https://www.facebook.com/cbs.rivne/>.
9. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України: Закон України № 5463-VI від 16.10.2012. URL: <http://surl.li/agkgy/10>. Про стимулювання розвитку регіонів: Закон України № 5463-VI від 16.10.2012. URL: <http://surl.li/axmkc> .

11. Цифровий репозиторій ХНУМГ ім. О. М. Бекетова.
URL: <http://eprints.kname.edu.ua/>.

12. Цифровий репозиторій Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. URL: <http://surl.li/kvrui> .

1. 13. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: http://nuwm.edu.ua/MySql/page_lib.php.